(।।ऽ।। चन्द्रः) १० (।ऽ।।। ध्रुवः) ११ (ऽ।। ।। धर्मः) १२ (।।।।। शालिकरः) १३ ।

टगर पु० टः टङ्कनो गर इव । टङ्कनक्षारे (सोहागा) २हेलाविलासविषये ३केकराक्षे च त्रि० मेदि० ।

टङ्क पु० टकि–घञ्–अच् वा । १कोपे, २कोपे, ३खड्गे ४पाषाणभेदनेऽस्त्रे च ।५जङ्घायां मेदि० । ६चतुर्माषकरूपे परिमाणे वैद्य० ७नीलकपित्थे, ८खनित्रे, ९दर्पे च पु०न० हेमच० १०परशौ ११राजाज्ञे च शब्दार्थचि० "दार्य्यतां चैव टङ्कौघैः खनित्रैश्च पुरी द्रुतम्" हरिवं० ९०अ० । "टङ्कैर्मनःशिलगुहेव विदार्य्यमाणा" मृच्छ० । "हिमाद्रिटङ्कादिव भान्ति यस्याम्" भट्टिः । "रुरोध रामं शङ्कीव टङ्कच्छिन्नमनःशिलः" रघुः । [सारसुन्दरी ।

टङ्कक पु० टङ्कते घञ् सञ्ज्ञायां क । (तङ्का) रजतमुद्रायाम्

टङ्ककपति पु० ६त० । रूपकाध्यक्षे (टाँकशालेर अध्यक्ष) सारसुन्दरी । [गृहे सारसुन्दरी ।

टङ्ककशाला स्त्री ६त० । (टाँकशाल) ख्याते रूप्यकनिर्माण

टङ्कटीक पु० टङ्क इव टीकते टीक–क । शिवे त्रिका० ।

टङ्कण(न) न० टकि–ल्यु पृषो० वा णत्वम् । (सोहोगा) ख्याते स्वर्णद्रावके १उपरसभेदे । उपरसभेदाश्च भाव०प्र० उक्ता यथा "गन्धो हिङ्गुलमभ्रतालकशिलाः स्रोतोऽञ्जनं टङ्क(न)णम् । राजावर्त्तकचुम्बकौ स्फटिकया शङ्खः खटी गैरिकम् । कासीसं रसकं कपर्दसिकतायोलाश कङ्कुष्ठकम् सौराष्ट्री च मता अमी उपरसाः स्तस्य किञ्चिद्गुणैः" । "तद्यथा लवणेन सुवर्णम्" छा० उ० भाष्ये "लवणेन क्षारेण टङ्कनादिना, खरेषु मृदुत्वकरं हि तत्" भा० । "टङ्कणं वह्निजद्रूक्षं कफवातिकपित्तहृत्" भावप्र० । भावे ल्युट् । (टाँकादेओया पानिदिया झाला)२धातूनां योजनभेदे । दन्त्यान्तः ३अश्वभेदे पु०स्त्री "टङ्कनखरनखरखिलतङ्गरितालपांशुलेन" काद० मूर्द्धन्यान्तः ४देशभेदे स च देशः दृ०सं० १४अ० । कूर्मविभागे दक्षिणस्यामुक्तः । "अथ दक्षिणेन लङ्का" इत्युपक्रमे "कङ्कटटङ्कनंवनवासिशिविकफणिकारकोङ्कणाभीराः" इत्युक्तेः ।

टङ्कवत् पु० टङ्क+अस्त्यर्थे मतुप् मस्य वः । १पर्वतभेदे "टङ्कवन्तं शिखरिणं वन्दे प्रस्रवणं गिरिम्" रामा०३।५५अ०

टङ्का स्त्री टकि–अच् । १जङ्घायां मेदि० । २तारादेव्यां टङ्कारकारिणीशब्दे दृश्यम् ।

टङ्कानक पु० टङ्कं कोपमानयति उद्दीपयति अन–णिच् ण्वुल् । १अङ्गदारुदृष्टे (वामनगाछा) शब्दच० ।

टङ्कार पु० टमित्यव्यक्तशब्दस्य कारः क–घञ् । १ध्वनिभेदे धनुर्ज्याकर्षणजे शब्दे २विस्मयहेतुके शब्दे च ।३शिञ्जिनीध्वनौ प्रसिद्धे च मेदि० । क–णिनि । टङ्कारिन् १टङ्कारयुक्ते त्रि० स्त्रियां ङीप् सा च २तारादेव्यम् टङ्कारकारिणीशब्द दृश्यम् ।

टङ्कारकारिणी स्त्री०क–णिनि ङीप् ६त० । तारादेव्याम् "टङ्कारकारिणी टीका टङ्का टङ्कारिणी तथा तारासहस्रनाम ।

टङ्कारी पु० स्त्री टङ्कमृच्छति ऋ–अण् गौरा० । (टेकारी) वृक्षभेदे "टङ्कारी वातश्लेष्मघ्नी शोफोदररुजापहा । तिक्ता च दीपनी लघ्वी भिषग्भिः परिकीर्त्तिता" राजनि० ।

टङ्क पु०न० टङ्क+पृषो० । १खनित्र (टाँगि) परशुभेदे च २जङ्घायां मेदि० । (सोहागा) ४टङ्कने शब्दच० ।५चतुर्माषकमाने वैद्य० ।

टङ्कण पु०न० टङ्कण+पृषो० (सोहागा) टङ्कणे ।

टङ्किनी स्त्री टकि–णिनि पृषो० । (आकनादी) पाठायाम् । शब्दच० । [ज्येष्ठाम् त्रिका० ।

टट्टनी स्त्री टट्टेति शब्दं नयति नी–ड गौरा० ङीष् ।

टट्टरी स्त्री टट्टेति शब्दं राति रा–क गौरा० ङीष् ०पटहवाद्ये २लम्पावाद्ये ३स्तूपावाद् च मेदि० ।

टट्टर पु० भेरीशब्दे हेमच० ।

टल त्रिभ्वे (टला) भ्वा०–परण अक० सेट् । टलति अटालीत् टटाल टेलतुः । ~~ज्वला०~~ टलः ठालः ।

टवर्ग पु० ट+प्रातिशाख्योक्तः वर्गप्रत्ययः । ट ठ ड ढ ण एषु वर्णेषु । तत्र भवार्थ क । टवर्गीय टादौ वर्णे ।

टा स्त्री टल–ड । पृथिव्याम् एकाक्षरकोषः ।

टाङ्क न० टङ्केन तद्रसेन निर्वृत्तम् । टङ्करूपनीलकपित्थरसेन निर्वृत्ते मद्यभेदे । "पानसं द्राक्षमाधूकं खार्जूरं तालमैक्षवम् । माध्वीकं टाङ्कं मार्द्वीकमैरेयं नारिकेलजम् । सामान्यानि द्विजातीनां मद्यान्यष्टादशैव च । द्वादशन्तु सुरा मद्यं सर्वेषामधमं स्मृतम्" । पुलस्त्येन स्मृतानां निषिद्धम् । अस्रवत इति आसवो मद्यानामस्यात्रभवः सद्यःकृतमन्थानेन मद्यातमद्यभावः यमधिकृत्य इदं पुलस्त्योक्तं प्रायश्चित्तम् । "द्राक्षेक्षुटङ्कखर्जूरपनसादेश्च यो रसः । मद्योजातन्तु पीत्वा तं त्र्यहाच्छुध्येद् द्विजोत्तमः" [नागवीटे वृक्षभेदे त्रिका० ।

टाङ्कर पु०टाङ्कं तत्तुल्यरसं राति रा–क टाङ्क+कृञ्वा० र वा ।

टार पुं०स्त्री० टां पृथ्वीमृच्छति ऋ–अण् उप० स० । घोटके